

**Ecologisch onderzoek
Sand-Ambachtstraat
te 's-Gravenzande**

**Opdrachtgever
Boele & van Eesteren
te Rijswijk**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Ecologisch onderzoek
Sand-Ambachtstraat
te 's-Gravenzande**

—
Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl
—

**Opdrachtgever
Boele & van Eesteren
te Rijswijk**

Datum: 19 oktober 2016
Rapportnr: 215127/AQT 305 FF/WE
Status: definitieve rapportage

COLOFON

Titel : *Ecologisch onderzoek Sand-Ambachtstraat te 's-Gravenzande*

Opdrachtgever : *Boele & van Eesteren te Rijswijk*

Projectteam

Projectmanager : ing. A.P. Wubben
Auteur : W-R C. van Esch (Eco-Niche)
Veldwerk : J-A Bom Msc & C.E. v/d Graaf Msc (Eco-Niche)
Kwaliteitsborging : ing. J. Marchal

Projectnummer : **215127**

Aqua-Terra Nova is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de branche organisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
19 oktober 2016	definitief	W-R C. van Esch (Eco-Niche)	

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Leeswijzer	2
1.4	Verantwoording	2
2	WERKWIJZE	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Projectbeschrijving	3
2.3	Wettelijk kader Flora- en Faunawet	3
2.4	Inventarisatie vleermuizen	3
2.5	Overige soorten	3
2.6	Effectbeoordeling en toetsing	3
2.7	Nieuwe wet Natuurbescherming	4
3	PROJECT	5
3.1	Ligging plangebied	5
3.2	Bestaande situatie	5
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	5
4	RESULTATEN	6
4.1	Locatiebezoeken	6
4.2	Waarnemingen	6
4.3	Functionaliteit plangebied	6
5	EFFECTBEOORDELING	7
5.1	Vleermuizen	7
5.2	Overige soorten	7
6	CONCLUSIES	8
6.1	Vleermuizen	8
6.2	Overige soorten	8
7	BRONVERMELDING	9
BIJLAGE 1	VIGERENDE WETGEVING	10
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN	11

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Boele & van Eesteren beoogt op het terrein aan de Sand Ambacht te 's-Gravenzande woningbouw te realiseren. Het plangebied betreft de voormalige locatie van Multimate en een drietal woningen. Het huidige pand en de woningen zullen ten behoeve van het project worden gesloopt. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven. Op basis van de geplande werkzaamheden en de Eco-effectscan konden andere strikt beschermde soorten uitgesloten worden. In dit onderzoek wordt de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied onderzocht door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Boele & van Eesteren.

1.2 Doelstelling

Het onderzoek heeft ten doel om vast te stellen:

1. of vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn;
2. wat de functionaliteit van het plangebied en omgeving is voor vleermuizen;
3. welke effecten het project heeft op de functionele leefomgeving van vleermuizen.

Vervolgens wordt aangegeven of mogelijke negatieve effecten van het project te vermijden, mitigeren, en/of te compenseren zijn en welke vervolgpcedure benodigd is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding worden de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek beschreven. Hierna volgt hoofdstuk 2 met de werkwijze en in inleiding voor het plangebied in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 komen de resultaten van de inventarisatie aan de orde. Dit leidt in hoofdstuk 5 tot een overzicht van de effecten en de te nemen maatregelen waarna deze kort wordt samengevat middels een conclusie in hoofdstuk 6. Hierna volgen de bronvermeldingen en de bijlagen met o.a. inventarisatiegegevens.

1.4 Verantwoording

Ecologisch medewerkers van Aqua-Terra Nova bv en samenwerkende partners hebben ruime veldervaring in onderzoek naar vleermuizen en hebben daartoe gerichte cursussen gevolgd.

Dit onderzoek geeft een zo volledig mogelijk beeld van aangetroffen aanwezige soorten en de effecten die het project op deze soorten kan hebben. Dit dient gezien te worden vanuit het perspectief dat het onderzoek gebaseerd is op een momentopname. De waarnemingen en conclusies sluiten niet uit dat de ecologie zich op het plangebied onvoorspelbaar ontwikkeld. Indien dit het geval is dient de initiatiefnemer hiertoe adequate maatregelen te treffen.

2 WERKWIJZE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Flora- en Faunawetgeving in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Flora- en Faunawet

In de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten aangewezen. Hierbij zijn soorten ingedeeld in 3 beschermingscategorieën (tabel 1, 2 en 3) en vormen vogels een aparte categorie. Aanvullend zijn de nesten van enkele vogels jaarrond beschermd.

De bescherming van soorten is met name gericht op populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie box 2.1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

Box 2.1 Relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen

Art 2 (zorgplicht); verplichting om schadelijke handelingen achterwege te laten, zoveel als redelijkerwijs gevegd kan worden;

Art. 8: verbod op het beschadigen etc. van groeiplaatsen van beschermde planten;

Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, opsporen etc. van beschermde dieren;

Art. 11: verbod op het beschadigen, verstoren etc. van verblijfplaatsen van beschermde dieren;

Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

2.4 Inventarisatie vleermuizen

De vleermuizeninventarisatie is uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol⁽⁵⁾ en de Soortenstandaards voor vleermuizen^(6,7). In het protocol en de soortenstandaards is de minimale inspanning omschreven om de aan- of afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Afwijkingen van het vleermuisprotocol en soortenstandaards worden onderbouwd bij de resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door een ervaren veldwerker met batdetector (Pettersson D240x en Pettersson D100) en opnameapparatuur. Tijdens de inventarisaties zijn waarnemingen (soort, tijdstip, locatie, gedrag etc.) en de weersomstandigheden genoteerd en zijn geluidsopnamen van vleermuizen gemaakt. Geluidsopnamen zijn met Batsound geanalyseerd. De resultaten van de inventarisaties zijn weergegeven op kaarten. Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt.

Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen.

2.5 Overige soorten

Met ingang van de Nieuwe Wet Natuurbescherming (§ 2.7) komt volgens het concept ontwerp de vrijstelling voor sommige tabel 1-soorten als egel en marterachtigen te vervallen en krijgen deze soorten de status van tabel 2-soort. Tijdens het nader onderzoek naar vleermuizen is daarom op voorhand extra aandacht besteed naar het voorkomen van overige soorten in het plangebied.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1 Toetsingskader per beschermingscategorie

Categorie	Toetsingskader
Tabel 2 (voornamelijk wilde planten)	Conform de gedragscode dienen schadelijke effecten zoveel mogelijk voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden, waarbij speciale aandacht uitgaat voor het behoud van de plaatselijke populatie.
Tabel 3 Soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Voor het verwijderen of verstoren van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes of essentieel foerageergebied is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.
Vogels	Verstoring of verwijdering van in gebruik zijnde nesten dient te allen tijde voorkomen te worden. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke nesten is een ontheffing van de Flora- en Faunawet noodzakelijk.

2.7 Nieuwe wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zal naar verwachting de nieuwe Wet Natuurbescherming in werking treden. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen. De uiteindelijke inhoud van de nieuwe wetgeving en wat de Wet Natuurbescherming voor veranderingen zal brengen met betrekking tot de huidige beschermde flora en fauna en vervolgstappen is op het moment van schrijven nog niet definitief bekend.

In de nieuwe Wet Natuurbescherming zullen de Provincies de rol krijgen van bevoegd gezag. In juni 2016 heeft de Provincie Zuid-Holland de Concept-Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland openbaar gemaakt ⁽¹⁶⁾.

In deze concept verordening is opgenomen dat de huidige Europese Habitat- en Vogelrichtlijn soorten hun strikt beschermde status zullen behouden. Vleermuizen behoren tot deze soorten. Hiernaast is in de Concept-Verordening opgenomen dat de momenteel geldende vrijstelling voor de huidige tabel 1 soorten bunzing, egel, hermelijn en wezel niet opnieuw zal worden verleend.

Bovenstaande bekendmakingen zijn niet definitief en er kunnen tot 31 december 2016 wijzigingen worden doorgevoerd met betrekking tot de lijsten beschermde soorten. Ook is momenteel niet bekend wat de nieuwe status en te volgen procedures per 1 januari 2017 zullen zijn. Op basis van de nu bekende informatie zullen naast de te onderzoeken soorten conform de huidige wetgeving waarnemingen van bunzing, egel, hermelijn en wezel in of in de omgeving van het onderzoeksgebied worden genoteerd.

In de rapportage zullen de projecten aan de geldende wetgeving worden getoetst. Dit betekent voor het project aan de Sand-Ambachtstraat dat de Flora- en faunawet van toepassing is.

3 PROJECT

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen tussen de Sand-Ambachtstraat, Dresdenweg en de Van der Horstweg te 's-Gravenzande, gemeente Westland in de provincie Zuid-Holland. Zie figuur 1 voor de ligging en begrenzing van het plangebied.

Figuur 1. Ligging en begrenzing plangebied

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied, met een oppervlakte van ca. 5.000 m², ligt in de bebouwde kern van 's-Gravenzande en wordt omgeven door andere bebouwing. Het terrein is grotendeels verhard en bestaat uit drie woningen aan de Sand-Ambachtstraat 99, 87 en 85 en een groot bedrijfspand; de voormalige bouwmarkt Multimate.

Het plangebied vormt geen ideaal leefgebied voor gebouwbewonende vleermuizen, maar de aanwezigheid van een zomer-, paar- of winterverblijf voor een gewone of ruige dwergvleermuis kon tijdens de hiervoor uitgevoerde Eco-effectscan niet worden uitgesloten. De aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen in de te verwijderen gebouwen is van belang geweest om voorliggend vleermuisonderzoek te adviseren.

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

Boele & van Eesteren bv wil de voormalige locatie van Multimate, inclusief een aantal woningen, te 's-Gravenzande omzetten naar een appartementencomplex. Alle bebouwing op het plangebied zal worden gesloopt. Het terrein wordt daarbij vergraven en het aanwezige groen gerooid. Vervolgens wordt een nieuw appartementencomplex met bijbehorende parkeerplaatsen en voortuinen aangelegd.

4 RESULTATEN

4.1 Locatiebezoeken

In totaal zijn 4 locatiebezoeken uitgevoerd. Zie tabel 4.1 voor de data en weersomstandigheden tijdens de locatiebezoeken.

Tabel 4.1 Logboek locatiebezoeken

Datum	Tijd	Onderzochte soortgroep	Weersomstandigheden	Onderzoekers
14 september 2016	22.00 – 24.00 uur	vleermuizen	Helder (beetje heilig), droog, 21°C, 2 Bft	C. v/d Graaf
19 augustus 2016	23.00 - 01.00 uur	vleermuizen	bewolkt, droog (heeft geregend), 16 °C, 2 Bft	C. v/d Graaf
7 juli 2016	3.00 – 5.00 uur	vleermuizen	Onbewolkt, droog, 11°C, 0-1 Bft	J. Bom
13 juni 2016	22.00 – 0.00 uur	vleermuizen	Half bewolkt, droog, 15°C, 1-2 Bft	J. Bom

4.2 Waarnemingen

4.2.1 Vleermuizen

Een samenvatting van de waarnemingen is in bijlage 2 op kaarten weergegeven. In het plangebied en de directe omgeving zijn foeragerende, baltsende gewone (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuizen (*Pipistrellus nathusii*) waargenomen en daarnaast drie overvliegende laatvliegers (*Eptesicus serotinus*), één rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en één watervleermuis (*Myotis daubentoni*). Zie tabel 4.2 voor een beknopt resultatenoverzicht.

Tabel 4.2 Waarnemingen vleermuizen in het plangebied

Soort	Gedrag	Locatie	Aantal
Gewone dwergvleermuis	Baltsend	<i>buiten het plangebied</i>	4
	Foeragerend	Sand-Ambachtstraat 99-101	1
		Sand-Ambachtstraat 87	1
Ruige dwergvleermuis	Foeragerend	v.d. Horstweg	1
	Overvliegend	Dresdenweg	1
	Baltsend	<i>Buiten plangebied</i>	1
Laatvlieger	Overvliegend	Sand-Ambachtstraat t.h.v. 87-99	3
Rosse vleermuis	Overvliegend	Sand-Ambachtstraat t.h.v. 87	1

Waarnemingen buiten het plangebied zijn cursief weergegeven

Voorjaar

Tijdens de kraamperiode zijn foeragerende en voorbijvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen zomerverblijven of kraamkolonies aangetroffen. Op twee plekken wordt door één gewone dwergvleermuis gefoerageerd, namelijk aan de voorzijde van de Sand-Ambachtstraat 99-101 en rond nummer 87. In het voorjaar zijn ter hoogte van de Sand-Ambachtstraat en de parkeerplaats daarnaast drie overvliegende laatvliegers waargenomen en één rosse vleermuis.

Najaar

Gedurende de paarperiode zijn binnen het plangebied geen paarverblijven vastgesteld. Op de kruising van de Sand-Ambachtstraat en de Dresdenweg baltst een gewone dwergvleermuis. De baltsactiviteit is gering en zich concentreert zich rond bebouwing buiten het plangebied. Op het parkeerterrein tegenover het plangebied baltst ook één gewone dwergvleermuis, dwars door het hoge en scherpe geluid van een alarminstallatie heen. Rond de appartementen aan de Van der Horstweg baltsen twee gewone dwergvleermuizen en een ruige dwergvleermuis. De baltsactiviteit is duidelijk buiten het plangebied geconcentreerd. Binnen het plangebied is nauwelijks activiteit van vleermuizen.

4.2.2 Overige soorten

Er zijn tijdens het veldbezoeken geen overige soorten in en in de directe omgeving van het plangebied waargenomen.

4.3 Functionaliteit plangebied

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen of baltsterritoria aanwezig. In de winter worden daarom ook geen verblijfplaatsen verwacht. De resultaten van het ecologisch onderzoek onderschrijven – vanwege de matige activiteit - tevens de conclusie uit de Eco-effects scan dat het plangebied geen essentiële functie voor vleermuizen als foerageergebied of vliegroute vervult.

5 EFFECTBEOORDELING

5.1 Vleermuizen

Er zijn binnen de grenzen van het plangebied Sand-Ambachtstraat geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Ook maakt het plangebied geen deel uit van een essentieel foerageergebied of vliegroute van vleermuizen. In de directe omgeving, maar buiten de grenzen van het plangebied, zijn vier baltsterritoria van een gewone dwergvleermuis en één baltsterritorium van een ruige dwergvleermuis aanwezig.

5.1.1 *Effecten op lange termijn*

Door in het plangebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn en deze geen deel uitmaakt van een essentieel foerageergebied of vliegroute, kunnen negatieve effecten op de lange termijn op vleermuizen door uitvoering van de werkzaamheden worden uitgesloten. Doordat de aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen buiten de grenzen van het plangebied zijn gelegen en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, kunnen negatieve effecten op deze verblijfplaatsen worden uitgesloten.

5.1.2 *Effecten op korte termijn*

De effecten van het project op functies van vleermuizen buiten het plangebied zijn verwaarloosbaar: de bouw- en sloopactiviteiten ten behoeve van het project zullen hoofdzakelijk overdag plaatsvinden. De effecten van lichtverstoring zullen beperkt zijn, aangezien in de directe omgeving momenteel al vrij veel verlichting aanwezig is (onder andere op de parkeerplaats). Daarnaast bleek tijdens het onderzoek dat de vleermuizen die nog wel actief waren in de omgeving actief bleven ondanks aanwezige sloopactiviteiten en stoorgeluiden in de nabije omgeving. Tijdens het onderzoek is een bedrijfspand op de hoek van de Dresdenweg en de Van der Horststraat gedeeltelijk gesloopt. Desondanks was er volop baltsactiviteit van gewone een ruige dwergvleermuizen rond de naastgelegen appartementen. Op de parkeerplaats tegenover het plangebied, baltste een gewone dwergvleermuis dwars door de geluiden van een alarminstallatie heen.

Doordat in het plangebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn en het plangebied geen essentieel foerageer- of migreergebied betreft is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet nodig.

5.2 Overige soorten

Er zijn geen overige soorten in of in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Negatieve effecten van de werkzaamheden op overige soorten kunnen op basis daarvan worden uitgesloten.

6 CONCLUSIES

6.1 Vleermuizen

In het plangebied zijn geen verblijven of baltsterritoria of andere te beschermen functies van vleermuizen aanwezig. In de directe omgeving, maar buiten de grenzen van het plangebied, zijn vier baltsterritoria van een gewone dwergvleermuis en één baltsterritorium van een ruige dwergvleermuis aanwezig.

Het project heeft geen effect op vleermuizen aangezien het plangebied geen essentiële functie voor vleermuizen vervult. De effecten van het project op functies van vleermuizen buiten het plangebied zijn verwaarloosbaar. Ontheffing voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van de Flora- en faunawet is op basis daarvan niet noodzakelijk.

6.2 Overige soorten

Er zijn geen overige soorten in of in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Negatieve effecten van de werkzaamheden op overige soorten kunnen op basis daarvan worden uitgesloten.

7 BRONVERMELDING

1. 'Flora- en faunawet', Ministerie van LNV, Den Haag, 2002.
2. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant, Den Haag, 2 februari 2005.
3. 'Handreiking Flora- en faunawet'. W.R.M. van Heusden & S.J. Vreugdenhil, Dienst landelijk gebied. Oktober 2008.
4. 'Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet', Dienst Regelingen, Ministerie van LNV, augustus 2009.
5. 'Vleermuizenprotocol'. GAN & Netwerk Groene Bureaus. 27 maart 2013.
6. 'Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
7. 'Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis'. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van EL&I. December 2011.
8. www.zoogdiervereniging.nl
9. www.vleermuis.net
10. www.vleermuizenindestad.nl
11. www.minlnv.nl
12. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008'. K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft. December 2008.
13. 'Vleermuizen'. C. Dietz et al.. Tirion Natuur. Utrecht, 2011.
14. 'Eco-effectscan Sand-Ambachtstraat te 's-Gravenzande, 20 januari 2016. Aqua-Terra Nova BV, Naaldwijk. 215127/AQT 301 FF/WE.
15. 'Gedragscode Flora- en Faunawet voor de Bouw- en Ontwikkelsector'. Bouwend Nederland en Neprom, 20-04-2009.
16. Ontwerp-Verordening uitvoering wet Natuurbescherming Zuid-Holland <http://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/landschap/natuur-0/natuurbescherming/natuurbescherming/>

BIJLAGE 1 VIGERENDE WETGEVING

Flora- en faunawet

In 2002 is de nieuwe Flora- en faunawet in werking getreden. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Flora- en faunawet geldt voor de aangewezen beschermde soorten in heel Nederland, dus ook buiten beschermde natuurgebieden. Bij het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten wordt het 'nee, tenzij principe' gehanteerd. Dit betekent dat potentieel schadelijke handelingen per definitie verboden zijn. De schadelijke handelingen zijn opgenomen in de onderstaande verbodsbepalingen:

Art. 8: verbod op het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.

Art. 9: verbod op het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daartoe opsporen van beschermde inheemse dieren.

Art. 10: verbod op het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.

Art. 11: verbod op het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren.

Art. 12: verbod op het beschadigen, vernielen en uitnemen van eieren van beschermde dieren.

Art. 13: verbod op planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, of onder zich te hebben.

Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex. Artikel 75 moeten worden aangevraagd. De doelstelling van de wet is om van de beschermde soorten in Nederland duurzame populaties in stand te houden. Hiertoe dient de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort gewaarborgd te worden. Indien het behoud van de functionaliteit van het leefgebied van beschermde soorten gegarandeerd is, zo nodig door het treffen van mitigerende maatregelen, is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen. Indien hiertoe mitigerende maatregelen nodig zijn, dient aantoonbaar volgens een ecologisch werkprotocol of een goedgekeurde gedragscode gewerkt te worden. Een ontheffing zal dan niet nodig zijn.

Ontheffing Flora- en faunawet (artikel 75)

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de volgende paragraaf besproken. Voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (tabel 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (tabel 3) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd.

Zorgplicht

Bij elk project, op elke locatie en bij elke handeling of activiteit geldt naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bovendien de 'zorgplicht'. Een ieder (van de projectontwikkelaar die achter zijn bureau werkt aan de opzet van een nieuw project tot aan de uitvoerende mensen op de bouwlocatie) dient zó te handelen, of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dieren- en plantensoorten geen of zo min mogelijk hinder ondervinden.

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN

